

Тукъ - Началнику Отдѣлението за военни
музеи, паметници и гробове.

По поводъ заявлението на художника Черкезовъ, нарисувалъ
портрета на Василъ Левски, съ което моли Цаба на войската за
преглеждане и одобрението на портрета и разрешение за разпрее-
странението му въ казармитѣ, Началникътъ на Учебния отдѣлъ
изпрати заявлението му въ Отдѣлението "по принадлежностъ", съ
речь за мнение.

Върху този надписъ е сложена резолюцията Ви: "Комисията
въ съставъ военния художникъ Гьдженовъ и трудовадитѣ при музеи
художници Панайотовъ и х. Велковъ да прегледа портрета, като
го сравни съ наличнитѣ въ музея автентични портрети на Левски
и даде мнение."

Предадохъ тая Ви заповѣдь на военния художникъ за изпъл-
нение, но последниятъ съумѣлъ да отведе колежитѣ си художни-
ци, като „неотговорни и некомпетентни“ и да наложи едноличното
си мнение, което следъ доста бавене, представи съ заключение -
да се одобри портрета.

„Неотговорни и некомпетентни“ сж тия двама войници-трудоваци-
художници съ завършено висше образование /по мнението на г.
Гьдженова/ вѣроятно защото не получаватъ като него по 6,000.-
месечно, а служатъ безплатно на държавата, като носятъ въ музеи
военната си повиностъ и дадоха въ нѣколко месеца качествено
не по-слаба, а количествено много повече работа отъ тая на
г. Гьдженова.

Като началникъ на Военно-музейната служба при Отдѣлението,
познавайки въпроса и чувствувайки отговорността отъ служебния
постъ, който заемамъ, донасямъ Ви следното:

Като имамъ предъ видъ: 1/ Идеята на художника - да създаде
и популяризира икътъ на най-великия синъ на нацията ни предъ
освободителната епоха, 2/ нуждата, условието да бжде предста-

венъ тоя ликъ най-вѣрно възъ основа на известнитѣ по съвокуп-
ность данни за апостола, 3/ манталитета на учителя-авторъ и
професоръ-рецензентъ, 4/ лекотата, съ която въпреки констатира-
нитѣ въ рецензията слаби страни на портрета, се дава мнение за
одобрение, 5/ възможността възъ основа на така прегледаната
работа и на това еднолично мнение, да се даде одобрение и раз-
решение отъ Щаба на войската, моля да не се уважава даденото
мнение на военния художникъ и да не се одобрява портрета възъ
основа на това мнение, а да бѣде рецензиранъ той отъ комисия
въ духа на надписа Ви.

Ако е въпросъ за портрета на Левски, първиятъ такъвъ отъ Г.
Черкезовъ издаденъ презъ 1932 година е много по-сполучливъ отъ
сегашния, който представлява отъ себе си копие-вариация на
стария съ прибавка дикизация съ мустаци, каквито Левски не е
ималъ, или поне не съ били толчави, каквито му е поставилъ ав-
торътъ. Освенъ това, очитѣ му съ подпукнали.

Но все трѣбваше да измѣни нѣщо отъ първия Левски /притежа-
ние на О.З.Подполковникъ Бочо Загорски/ автора му, за да оста-
не собственикъ на второто измѣнено издание.

Най-после не може единъ авторъ презъ 5-6 години да мѣни
вида на произведението си, чийто първообразъ-тема фактически
е немѣняемъ.

Въ заключение нито представения портретъ е вѣренъ, нит
даденото отъ военния художникъ мнение е достатъчно, за да се
одобри той отъ Щаба на войската.

Горното като донасамъ, изхождайки отъ най-праворазбрани
интереси на службата и предвиждайки резултата и впечатлението
отъ декизиранъ и "сладникавъ" портретъ на апостола, моля на-
реждането Ви.

№. 4....., 4.... май 1939 година, ст. София

А. К. Кочев

НАЧАЛНИКЪ НА СЕКЦИЯТА ВОЕННИ МУЗЕИ.